

Kovalev, E. A. "Klassifikatsiia ekonomicheskikh riskov organizatsii dlia tseley upravleniia" [Classification of economic risks the organization for management purposes]. http://elib.bsu.by/bitstream/123456789/55991/1/Ковалев_Классификация%20экономических%20рисков.pdf

Savchenko, R. A. "Orhanizatsiia systemy vnutrishnyoho kontroliu na osnovi ryzyk-orientovanoho pidkhdou" [Organization of the internal control system based on a risk-based approach]. <http://eztuir.ztu.edu.ua/7091/1/296.pdf>

Serhieieva, O. S. "Ryzyko-orientovanyi pidkhdid do upravlinnia hroshovymu potokamy banku" [A risk-based approach to cash management bank]. <http://dSPACE.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2105/1/Ризико-орієнтований%20підхід%20до%20управління%20грошовими%20потокками%20банку.pdf>

Shukhman, M. E. "Ryzyk-orientovanyi pidkhdid do planuvania robot z vnutrishnyoho audytu korporatsii" [The risk-based approach to the planning of internal audit corporations]. <http://www.stattionline.org.ua/ekonom/60/8237-rizik-orientovaniy-pidkhdid-do-planuvannya-robot-z-vnutrishnogo-auditu-korporacij.html>

Ullubieva, K. K. "Shliakhy udoskonalennia metodyky vnutrishnyoho kontroliu rozrakhunkiv za podatkom na dodanu vartist na osnovi ryzyk-orientovanoho pidkhdou" [Ways of improving the methods of internal control calculations for value added tax on the basis of a risk-based approach]. http://ej.ks.ua/journal/economic_06/305.pdf

Zaytseva, O. P., and Amanzholova, B. A. "Korporativnyy vnutrenniy kontrol: printsipy, organizatsiia, integratsiia podkhdov" [Corporate internal control: principles, organization, integration approaches]. http://www.misbfm.ru/sites/all/files/2011-6_str125_130.pdf

УДК 658.15:330.44

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

© 2014 **СМОЛЯКОВА О. М.**

УДК 658.15:330.44

Смолякова О. М. Формування системи показників оцінювання економічної стійкості підприємства

Викладено обґрунтування системи показників оцінювання економічної стійкості підприємства на основі монографічного підходу, який рекомендується здійснити за етапами: визначення сутності поняття економічної стійкості підприємства; визначення сутності складових економічної стійкості підприємства; визначення показників, що описують складові; відбір показників у кожній складовій за критерієм рейтингу частоти співпадання думок фахівців; відбір за критерієм вимог, що висуваються до кожного показника в системі. Сформована система показників для оцінювання економічної стійкості підприємства є першорядною для проведення детального економічного аналізу та розроблення економіко-математичних моделей, ухвалення управлінських рішень.

Ключові слова: економічна стійкість підприємства, система показників оцінювання, монографічний підхід, складові економічної стійкості, вимоги до показників.

Табл.: 1. **Бібл.:** 14.

Смолякова Ольга Миколаївна – аспірантка, кафедра економіки та оцінки майна підприємств, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця (пр. Леніна, 9а, Харків, 61166, Україна)

E-mail: olga-smolyakova87@rambler.ru

УДК 658.15:330.44

Смолякова О. М. Формирование системы показателей оценки экономической устойчивости предприятия

Изложено обоснование системы показателей оценки экономической устойчивости предприятия на основе монографического подхода, который рекомендуется осуществить по этапам: определение сущности понятия экономической устойчивости предприятия; определение сущности составляющих экономической устойчивости предприятия; определение показателей, описывающих составляющие; отбор показателей в каждой составляющей по критерию рейтинга частоты совпадения мнений специалистов; отбор по критерию требований, предъявляемых к каждому показателю в системе. Сложившаяся система показателей для оценки экономической устойчивости предприятия является основополагающей для проведения детального экономического анализа и разработки экономико-математических моделей, принятия управленческих решений.

Ключевые слова: экономическая устойчивость предприятия, система показателей оценки, монографический подход, составляющие экономической устойчивости, требования к показателям.

Табл.: 1. **Библ.:** 14.

Смолякова Ольга Николаевна – аспирантка, кафедра экономики и оценки имущества предприятий, Харьковский национальный экономический университет им. С. Кузнеця (пр. Ленина, 9а, Харьков, 61166, Украина)

E-mail: olga-smolyakova87@rambler.ru

UDC 658.15:330.44

Smoliakova O. M. Formation of the System of Indicators for Evaluation of the Enterprise's Economic Sustainability

A grounding of the system of indicators for evaluation of the enterprise's economic sustainability based on the monographic approach is explicated and the implementation is recommended in the following phases: definition of substance of notion of the economic sustainability of enterprise; definition of substance of components comprising the economic sustainability of enterprise; definition of the indicators that describe the components; selection of indicators for each component using the rating criterion of the frequency of concurrence of the specialists' opinions; selection according to the requirements criterion for each of the indicators in the system. The established system of indicators for evaluation of the enterprise's economic sustainability is essential to conduct a detailed economic analysis or develop the economic-mathematical models as well as management decisions.

Key words: economic sustainability of enterprise, evaluation, system of indicators for evaluation, monographic approach, components of the economic sustainability, indicators requirements

Tabl.: 1. **Bibl.:** 14.

Smoliakova Olga M. – Postgraduate Student, Department of Economics and Property Valuation Companies, Kharkiv National Economic University named after S. Kuznets (pr. Lenina, 9a, Kharkiv, 61166, Ukraine)

E-mail: olga-smolyakova87@rambler.ru

Аосвід зарубіжних країн свідчить про те, що підприємства можуть вижити в нестабільних умовах зовнішнього середовища, впроваджуючи управління своєю економічною стійкістю. По-перше, таке управління на підприємстві дозволяє сформувати умови стійкого функціонування, по-друге, визначити фактори, що впливають на стійкість та мінімізувати деструктивний вплив зовнішнього середовища на економічний розвиток підприємства.

Сучасні економічні умови в Україні зумовляють необхідність глибшого вивчення стану діяльності підприємств та об'єктивної оцінки їх економічної стійкості з метою формування організаційно-економічних заходів щодо подальшого функціонування та розвитку. Це актуалізує проблеми оцінки економічної стійкості підприємств.

Відомо, що якість результатів оцінювання діяльності підприємства залежить від обраних способів і методів аналізу, системи показників, інформаційного та програмного забезпечення. Саме система показників, перш за все, створює умови об'єктивності та адекватності оцінювання, оскільки завдяки показнику адекватно відображається та чи інша характеристика стану об'єкта в економіці. Значення системи показників в управлінні посилюється складністю характеристик підприємства, таких як його економічна стійкість.

Аналіз робіт відомих фахівців Н. В. Алексеєнко [1], О. Н. Зайцева [2], Ю. А. Сімех [3], О. М. Колодізева і К. М. Нужного [4], В. З. Бугая та В. М. Омеальченко [5], А. В. Василенко [6], Ю. Б. Іванова та А. Д. Олійника [7], В. Л. Іванова [8], О. В. Ареф'євої і Д. М. Городинської [9], А. І. Бурди [10], Р. А. Еремейчук [11], С. А. Тхора [12], М. С. Кроленко [13] показав, що кожна з методик чи підходів щодо оцінювання економічної стійкості підприємства має свої переваги та недоліки. Але спільною негативною стороною є відсутність загально визнаної системи показників, яка враховувала б як складові економічної стійкості, так і вплив дестабілізуючих факторів функціонування підприємства. Фахівці рекомендують великий перелік показників за різними складовими для її оцінювання, який не завжди перетинається. Для формування системи показників оцінювання рекомендується використати монографічний підхід. Перший етап монографічного підходу складається з визначення самої суті поняття «економічної стійкості підприємства». У роботі [14] було обґрунтовано, що економічну стійкість підприємства слід визначати як систему його характеристик, що відображає структурну узгодженість елементів підприємства як економічної системи зі збереженням нормативних тенденцій змін економічних показників діяльності підприємства, що забезпечує рівноважний стан в умовах його економічного розвитку. Економічна стійкість є системною характеристикою, тому для визначення показників економічної стійкості підприємства необхідно зосередити свою увагу на складових економічної стійкості, а в рамках кожної складової – визначити показники, що характеризують її.

У цій самій роботі [14] було доведено доцільність дослідження економічної стійкості за чотирма складовими, а саме: *стійкості елементів виробничо-економічного потенціалу підприємства* (витратна, виробнича та фінан-

сова стійкість), *стійкості стосовно етапів життєвого циклу* (початкова стійкість та стійкість функціонування), *стійкості стосовно адаптації на ринках* (стійкість на товарному ринку, на ринку засобів виробництва та фінансовому ринку) та *стійкості щодо впливу дестабілізуючих факторів на економічну стійкість підприємства*.

Важливість складової стійкості елементів виробничо-економічного потенціалу підприємства пояснюється тим, що потенціал надає змогу використовувати наявні виробничі, фінансові та витратні можливості для нормального функціонування у різних умовах діяльності. Економічна стійкість стосовно елементів виробничо-економічного потенціалу підприємства характеризується витратною, виробничою та фінансовою стійкістю, тобто конкурентоспроможністю продукції, рівнем витрат виробничих, маркетингових та інноваційних, матеріально-технічними та трудовими ресурсами, платоспроможністю та діловою активністю. Це найбільш вагома складова економічної стійкості підприємства, яка дозволяє детально дослідити його діяльність. Стійкість стосовно етапів життєвого циклу пояснюється необхідністю збереження динаміки розвитку підприємства протягом його життєдіяльності та дозволяє визначити стійкість підприємства на стадії зародження, тобто в процесі його створення (організаційно-правова форма, розмір і структура джерел акціонерного капіталу, емність ринку, наявність конкурентів,) та у процесі функціонування (рівень ділової активності, стан економічної роботи).

Оскільки підприємство працює на різних ринках, а саме товарному, засобів виробництва, фінансовому, то воно має налаштовуватись на різні умови цих ринків. Для такого налаштування підприємство має добре знати умови ринків і потреби, що відображаються в структурі продукції, її якості та ціні. Стійкість на товарному ринку обумовлена найчастіше диверсифікованістю виробництва та рівнем післяпродажного обслуговування. Стійкість на ринку засобів виробництва пов'язана із внутрішнім станом підприємства, під яким розуміється використання майна підприємства та виробничо-господарські зв'язки. Стійкість на фінансовому ринку відображає фондовий та грошовий ринки, тобто котирування акцій підприємства та можливість отримання грошей підприємством за рахунок ефективного управління пільгами, цінними паперами та залученням коштів.

Вплив дестабілізуючих факторів має враховувати кожне підприємство. До дестабілізуючих факторів зовнішнього середовища належать *економічні* (податкова політика, рівень інфляції, конкуренція, інвестиційний клімат, стан економіки країни), *соціально-політичні* (зовнішньоекономічна політика держави, антимонопольна політика, зміна умов експорту та імпорту), *фінансові* (тенденції на фондовому, валютному, кредитному та страховому ринках), *демографічні* (чисельність та склад населення, рівень його витрат і доходів, рівень життя) та *науково-технічні фактори* (використання сучасних технологій виробництва, різних інноваційних методів та технологій). До дестабілізуючих факторів внутрішнього середовища належать *технологічні* (технологічний уклад виробництва, безперервність постачання ресурсів), *ор-*

ганізаційні (стратегія і тактика підприємства, рівень виробничої спеціалізації, досконалість менеджменту та маркетингу, ступінь інноваційності та інвестиційності), фінансово-економічні (обсяг продукції, виручки та витрат, ціни, тарифи та інші фінансові інструменти) та соціальні фактори (кадрове забезпечення, умови праці).

У цілому, за думками провідних фахівців, до системи показників економічної стійкості підприємства за обраними складовими слід віднести 116 показників. Але було залишено 106 показників, які рекомендуються для оцінювання економічної стійкості підприємства. Показники фондового ринку були вилучені із системи, оскільки підприємства, що досліджувались, не були активними його учасниками. Також недоцільно для даного дослідження аналізувати показники інфляції, оскільки їх вплив враховується у величинах інших показників системи. Визначення складових за показниками – це другий етап формування системи показників економічної стійкості підприємства.

Третій етап формування системи показників оцінювання економічної стійкості підприємства складався з аналізу частоти співпадання думок відомих фахівців щодо кожного конкретного показника. При цьому за величину частоти співпадання прийняли рівень, не мен-

ший 60%. Наприклад, якщо в групі, що нараховує більше трьох показників, рекомендується встановити рейтинг важливості. Якщо група утворена трьома показниками, то вони всі мають залишитися в системі.

У табл. 1 наведено приклад обчислення значущості показників для їх віднесення до системи.

З а результатами табл. 1 видно, що дана підскладова містить чотири групи показників. У першій групі п'ять показників, але згідно з рейтингом слід відібрати тільки перші три показники: співвідношення між вартістю майна та його кредиторською заборгованістю, коефіцієнт накопичення зносу та коефіцієнт самофінансування. Показники інших груп залишаються незмінними. Таким чином, кількість показників, що відображають економічну стійкість підприємства, зменшилася до 54.

Четвертим етапом формування системи показників оцінювання економічних стійкості підприємства є врахування вимог, що висувуються до кожного окремого показника. У системі кожний показник має задовольняти таким вимогам: адекватності завданням дослідження, можливості чіткого визначення, що забезпечує тотожність розуміння економічної сутності, та можливістю інтерпретації фахівцями-експертами, охопленню

Таблиця 1

Приклад обчислення значимості показників в складовій стійкості функціонування підприємства

Показник	Алексєнко Н. В. [1]	Зайцев О. Н. [2]	Сімах Ю. А. [3]	Колодізєв О. М. [4]	Бугай В. З. [5]	Василенко А. В. [6]	Іванов Ю. Б. [7]	Кроленко М. С. [13]	Іванов В. Л. [8]	Ареф'єва О. В. [9]	Бурда А. І. [10]	Єрмейчук Р. А. [11]	...	Значущість
Рівень ділової активності														
Співвідношення між вартістю майна та його кредиторською заборгованістю	+	+	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+		0,76
Коефіцієнт накопичення зносу	+	+	-	+	-	+	+	-	+	+	+	+		0,82
Коефіцієнт самофінансування	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		0,94
Частка нерозподіленого прибутку	+	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+		0,65
Економія від зниження собівартості	-	-	-	+	+	-	-	+	-	+	+	-		0,35
Стан економічної роботи на підприємстві														
Рівень виконання планів														
Рівень динаміки планів														
Ступінь самостійності виробничих підрозділів														
Питома вага підрозділів, що мають самостійний баланс														
Наявність фондів розвитку на підприємстві для кожного підрозділу														
Ступінь відповідальності за підрозділами														
Наявність ризиків														
Рівень зони ризику для підприємства														

найважливіших характеристик об'єкта дослідження, наявності інформаційного забезпечення для кількісного визначення, можливості проведення динамічного та порівняльного аналізу, можливості чіткого визначення нормативних та еталонних значень показників, тобто фазових змін величин цих показників.

Отже, процес формування системи показників оцінювання економічної стійкості підприємства можна представити такою логікою етапів: визначення сутності поняття економічної стійкості підприємства; визначення сутності складових економічної стійкості підприємства; визначення показників, що описують складові; відбір показників у кожній складовій за критерієм рейтингу частоти співпадання думок фахівців; відбір за критерієм вимог, що висувуються до кожного показника в системі.

Таким чином, у результаті проведеного аналізу до системи показників економічної стійкості підприємства рекомендується віднести такі показники.

Витратну підскладову елементів виробничо-економічного потенціалу підприємства рекомендується характеризувати показниками: відношення ціни продукції до відповідних стандартів, рівень рентабельності продукції, відповідність якості продукції галузевим стандартам; темпи зростання/зниження собівартості; витрати на просування товару, витрати на модернізацію виробництва, витрати на введення нових технологій або випуску нової продукції.

До системи показників, що відображають виробничу складову, рекомендується віднести: коефіцієнт використання виробничих потужностей; кількість упроваджених у виробництво нових технологій; питому вагу витрат на машини, устаткування, інструменти, інші основні фонди і капітальні витрати, пов'язані з упровадженням інновацій у загальному обсязі витрат на інновації; фондоозброєність; відповідність розмірів поставлених ресурсів та їх необхідної потреби, виконання нормативної величини запасів; питому вагу працівників, що підвищили кваліфікацію у звітному році; питому вагу працівників віком до 50 років; питому вагу працівників, що виконують науково-технічну роботу; ступінь зносу основних фондів, частку власної техніки в загальній кількості основних фондів; зростання продуктивності праці, рентабельність основних фондів, фондовіддачу.

Фінансову складову описують показники: коефіцієнт фінансової автономії, коефіцієнт структури довгострокових вкладів, коефіцієнт фінансової стабільності; загальний коефіцієнт покриття, коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт поточної ліквідності; коефіцієнт оборотності основного капіталу, коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, коефіцієнт оборотності запасів; рентабельність продажу, рентабельність власного капіталу, рентабельність підприємства.

Складовою економічної стійкості стосовно етапів життєвого циклу містить дві підскладові: початкова стійкість та стійкість функціонування. Оскільки в даному дослідженні були обрані машинобудівні підприємства, серед яких відсутні ті, що є початково створеними, тому до розрахунку включалися лише показники другої підскладової, тобто стійкості функціонування.

Отже, показниками стійкості функціонування підприємства на ринку є: співвідношення між вартістю майна та його кредиторської заборгованістю, коефіцієнт накопичення зносу, коефіцієнт самофінансування, рівень виконання планів, рівень динаміки планів, питома вага підрозділів, що мають самостійний баланс; наявність фондів розвитку на підприємстві для кожного підрозділу, ступінь відповідальності за підрозділами, рівень зони ризику для підприємства.

Економічна стійкість стосовно адаптації на ринках визначається в трьох аспектах: стійкості на товарному ринку, стійкості на ринку засобів виробництва та стійкості на фінансовому ринку. У зв'язку із недостатньою розвиненістю фондового ринку та необ'єктивністю інформації на грошовому ринку доцільно цю складову вилучити з розгляду. Стійкість на ринку товарів і послуг пропонується аналізувати за допомогою показників: частки нової продукції, коефіцієнта оновлення товарної номенклатури; долі витрат на гарантійне обслуговування; долі продукції, що зазнала гарантійного обслуговування; економічної ефективності експорту, індексу фізичного об'єму продукції що експортується, коефіцієнта віддачі коштів вкладених в експортні операції. Ключовими показниками економічної стійкості на ринку засобів виробництва виявилися такі показники: темп зростання доходу від задачі майна; частка майна, що використовується як застава для залучених коштів; питома вага поставчань за прямими договорами; частка порушень договорів поставання, частка дебіторської заборгованості в коштах підприємства.

Таким чином, сформована система показників оцінювання економічної стійкості підприємства є важливим етапом як для проведення детального економічного аналізу, так і для застосування математичних методів для розроблення економіко-математичних моделей, на основі яких будуть ухвалюватися управлінські рішення щодо підтримки та підвищення рівня економічної стійкості підприємства. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев Н. В. Устойчивое развитие предприятия как фактор экономического роста / Н. В. Алексеев // Экономика і організація управління : зб. наук. пр. – Вип. № 3 / Під заг. ред. П. В. Єгорова. – Донецьк : ДонУ, Каштан, 2008. – С. 59 – 65.
2. Зайцев О. Н. Оценка экономической устойчивости промышленных предприятий (на примере промышленности строительных материалов) : автореф. дисс. ... канд. экон. наук: 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством» / О. Н. Зайцев. – Хабаровск, 2007. – 23 с.
3. Сімах Ю. А. Визначення поняття конкурентоспроможності підприємства / Ю. А. Сімах // Вісник міжнародного Слов'янського університету. – Серія «Економічні науки». – Т. X. – 2007. – № 1. – С. 12 – 16.
4. Колодієв О. М. Дослідження сутності та змісту економічної стійкості підприємства / О. М. Колодієв, К. М. Нужний // Коммунальное хозяйство городов : науч.-техн. сб. – 2007. – № 78. – С. 238 – 243.
5. Бугай В. З. Аналіз та оцінка фінансової стійкості підприємства / В. З. Бугай, В. М. Омельченко // Держава та регіони. – 2008. – № 1. – С. 34 – 39.

6. Василенко А. В. Менеджмент устойчивого развития предприятий : монография / А. В. Василенко. – К. : Центр учебной литературы, 2005. – 648 с.

7. Иванов Ю. Б. Оцінка стійкості регіональних кластерних структур в аспекті їх ресурсного потенціалу / Ю. Б. Иванов, А. Д. Олійник // Проблеми економіки та управління. – № 640. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2009. – С. 101 – 111.

8. Иванов В. Л. Управління економічною стійкістю промислових підприємств (на прикладі підприємства машинобудівного комплексу) : монографія / В. Л. Иванов. – Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2005. – 268 с.

9. Ареф'єва О. В. Економічна стійкість підприємства: сутність, складові та заходи з її забезпечення / О. В. Ареф'єва, Д. М. Городинська // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 8 (86). – С. 34 – 38.

10. Бурда А. І. Методичні підходи до оцінювання впливу складників триади потенціалу на сталий розвиток підприємства // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. пр. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.12. – 336 с. – С. 141 – 153.

11. Еремейчук Р. А. Обоснование стратегии устойчивого развития предприятия / Р. А. Еремейчук // Економіка розвитку. – 2002. – № 2 (22). – С. 56 – 60.

12. Тхор С. А. Методические подходы к оценке экономической устойчивости предприятия / С. А. Тхор // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – Ч. 2. – 2004. – № 10 (80). – С. 199 – 204.

13. Кроленко М. С. Система показників економічної стійкості промислового підприємства / М. С. Кроленко // Економічний вісник Донбасу. – 2011. – № 3 (25). – С. 180 – 187.

14. Смолякова О. М. Уточнення змісту економічної стійкості підприємства та її складових / О. М. Смолякова // Комунальне господарство міст : наук.-техн. сб. – Випуск 108. – Серія: Економічні науки. – Х., 2013. – С. 221 – 228.

Науковий керівник – Малярєць Л. М., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри вищої математики та економіко-математичних методів Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

REFERENCES

Alekseenko, N. V. "Ustoichivoe razvitie predpriatiia kak faktor ekonomicheskogo rosta" [Sustainable development of the enterprise as a factor of economic growth]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia*, no. 3 (2008): 59-65.

Aref'ieva, O. V., and Horodynska, D. M. "Ekonomichna stiikosti pidpriemstva: sutnist, skladovi ta zakhody z ii zabezpechennia" [The economic stability of the enterprise: the nature, components and measures for its security]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 8 (86) (2008): 34-38.

Buhai, V. Z., and Omelchenko, V. M. "Analiz ta otsinka finansovoi stiikosti pidpriemstva" [Analysis and assessment of financial viability]. *Derzhava ta rehiony*, no. 1 (2008): 34-39.

Burda, A. I. "Metodychni pidkhody do otsiniuvannia vplyvu skladnykh triady potentsialu na stalyi rozvytok pidpriemstva" [Methodological approaches to assessing the impact of the components of the triad potential for sustainable development]. *Naukovy visnyk NLTU Ukrainy*, no. 19. 12 (2009): 141-153.

Eremeychuk, R. A. "Obosnovanie strategii ustoichivogo razvitiia predpriatiia" [Justification of the sustainable development strategy of the enterprise]. *Ekonomika rozvytku*, no. 2 (22) (2002): 56-60.

Ivanov, Yu. B., and Oliinyk, A. D. "Otsinka stiikosti rehionalnykh klasternykh struktur v aspekti ikh resursnoho potentsialu" [Evaluation of the stability of regional cluster structures in terms of their resource potential]. *Problemy ekonomiky ta upravlinnia*, no. 640 (2009): 101-111.

Ivanov, V. L. *Upravlinnia ekonomichnoiu stiikistiu promyslovykh pidpriemstv (na prykladi pidpriemstva mashynobudivnoho kompleksu)* [Managing the economic stability of industrial enterprises (for example, machine-building enterprises)]. Luhansk: SNU imeni V. Dalia, 2005.

Kolodiziev, O. M., and Nuzhnyi, K. M. "Doslidzhennia sutnosti ta zmistu ekonomichnoi stiikosti pidpriemstva" [The study of the nature and content of economic viability]. *Kommunalnoe khaziaistvo horodov*, no. 78 (2007): 238-243.

Krolenko, M. S. "Systema pokaznykh ekonomichnoi stiikosti promyslovoho pidpriemstva" [The system of indicators of economic stability of industrial enterprise]. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu*, no. 3 (25) (2011): 180-187.

Simekh, Yu. A. "Vyznachennia poniattia konkurentospromozhnosti pidpriemstva" [The definition of competitiveness]. *Visnyk mizhnarodnoho Slav'ianskoho universytetu. Seriia "Ekonomichni nauky"*, no. 1 (2007): -1216.

Smoliakova, O. M. "Utochnennia zmistu ekonomichnoi stiikosti pidpriemstva ta ii skladovykh" [Clarification of content economic viability and its components]. *Komunalne hospodarstvo mist. Seriia "Ekonomichni nauky"*, no. 108 (2013): 221-228.

Thor, S. A. "Metodicheskie podhody k otsenke ekonomicheskoi ustoichivosti predpriatiia" [Methodological approaches to assessing the economic sustainability of the enterprise]. *Visnyk SNU imeni V. Dalia*, vol. 2, no. 10 (80) (2004): 199-204.

Vasilenko, A. V. *Menedzhment ustoichivogo razvitiia predpriatiy* [Management of sustainable development of enterprises]. Kyiv: Tsentruchebnoy literatury, 2005.

Zaytsev, O. N. "Otsenka ekonomicheskoy ustoichivosti promyshlennykh predpriatiy (na primere promyshlennosti stroitelnykh materialov)" [Estimation of economic stability of industrial enterprises (for example, the building materials industry)]. *Avtoref. diss. ... kand. ekon. nauk: 08.00.05*, 2007.